

ARRELS I ALES

Aquest estrany títol és la confirmació de dues intuïcions que han confluït, la meua i la dels dos artistes que aquí exposen. Estava pensant en la línia argumental de la meua intervenció i veia molt clar que devia parlar de la terra i del cel. Vaig pensar fins i tot a al·ludir a la pel·lícula de Wenders el cel sobre Berlin i canviar-lo pel cel sobre Sabadell. Ja sabeu allò dels dos àngels que cauen a la terra i que un d'ells torna i l'altre es queda. També vaig somiar la paraula Encelats. Pensant en aquest terme vaig trobar una paraula que s'usa en castellà que és Encielados i es refereix a qualsevol intervenció a la part del sostre d'una habitació. Aquesta sensació la vaig tenir la primera vegada que vaig veure una exposició de Josep Madaula a la Escola Massana. Semblava observar el món des d'una cantonada del sostre d'una habitació imaginària i això li atorgava el privilegi de veure-ho tot des de dalt. Vaig anomenar aquesta mirada com Panòptica i hem serveix per referir-me a la mirada pictòrica total d'en Madaula.

Això de mirar des de dalt és un exercici recomanat pels filòsofs antics. S'ens recomana la mirada des de dalt perquè ens situem en una perspectiva global des de la qual simbòlicament ho podem veure tot. tot sobre la nostra vida i tot sobre la vida dels altres des de les altures. Es com una anima que s'enlaira a les altures per contemplar la petitesa de la terra i així ser capaços de mantenir l'actitud adequada davant de cada situació vital, davant de cada problema concret. Es una manera de relativitzar-nos amb la distància

Aquest exercici és el d'un vol còsmic imaginari, aquesta mirada des de dalt ens ha d'alliberar de l'egocentrisme i ensenyar-nos allò relatiu de tot el que forma part

de la nostra pròpia vida, sobretot si sabem emmarcar-nos en el conjunt del cosmos, o un sentiment oceànic de la existència. Es una manera de experimentar la nostra existència. He de dir que en aquesta exposició domina la circularitat o, si es vol, esfericitat que es una manifestació convencional del tot.

Ara, davant de les obres d'en Benet i en Josep he rememorat aquesta sensació reforçada per la manera singular que tenen de tractar els cossos a l'espai. Quan vaig veure per primera vegada aquesta **"trobada inesperada"**, títol de la exposició, vaig tenir la sensació de trobar-me, jo mateix, enmig d'unes imatges que s'elevaven cap a l'espai que hi flotaven i alhora éssers jacsents, imatges de cossos en relació. En definitiva una mirada conjugada entre allò més proper i allò més llunyà. El món dels éssers terrestres i immanents i el món angèlic de la transcendència.

En aquesta exposició tot al·ludeix a una atmosfera de moviment fins i tot quan ens trobem davant de tres cossos nus se'ns indica tres accions: Donar, Rebre i Tornar, una mena de circularitat espacial i d'intencions. En dues obres hi trobo cossos aparentment quiets i jacsents. En una obra anomenada d'en Madaula : "Redempció final" i en una altre en la que veiem el trànsit de l'esperit d'un altre cos jacent, del que sembla sortir un esperit, em refereixo al magnífic dibuix en forma de tríptic titulat **"que aquest niu ens doni arrels i ales"**.

Òbviament es d'aquí de on he tret el títol de la meva interpretació. Aquesta és la sensació que em produeix la obra conjunta d'en Benet i en Josep. Em situa entre el cel i la terra. Cossos arrelats i éssers alats. La circularitat del moviment de les

formes i els cossos és constant. Dansen dins al cercle dels plats de ceràmica, però també a la tela i a les obres conjuntes.

A la meua retina queda la sensació de que la trobada, potser la confluència passa per un us del blau i els ocres de la terra. Grocs intensos. nombrosos cossos retorçats entre formes orgàniques i alguna al·lusió geomètrica. El gris del llapis i el carbonet, el fumet lleuger d'alguns dibuixos, cossos ingràvids en danses circulars, ulls de tota mena, núvols i plantes punxegudes, sempre peixos o serps llenguerudes, homes i dones difícilment identificables per el seus sexes, ni per la seva edat, mans i peus grotescos, boques i llengües d'un diàleg absurd com una noia que contempla una ampolla d'aigua just a la vorera d'una piscina mig buida. i potser el més característic les formes retalles d'en Benet siguin pintades o amb tall.

Per acabar diré que fa uns dies Benet em va enviar un text del catàleg de l'exposició realitzada al museu de Sabadell amb Josep Melo, de 1992 i en el que vaig col·laborar amb un llarg text que es diu "Opus Coniunctum". Aixó vol dir que no és la primera vegada que Benet mostra generositat amb un altre creador, aquí mateix ho demostra una altra vegada en la seva intervenció sobre el gravat de Natalia Royo i altres..... i naturalment en les dues magnífiques obres col·laboratives que ha fet amb en Josep. En aquest cas tornant sobre la mirada des de dalt que he esmentat recordo que és una condició indispensable per al vol còsmic imaginari aquesta mirada des de dalt, gairebé una exigència que és alliberar-nos de l'egocentrisme i ensenyar-nos el relatiu de tot el que forma part de la nostra pròpia vida, sobre tot si ho emmarquem en al conjunt del cosmos.

Vui llegir aquesta nota que em va enviar fa uns dies Benet en què es parla d'una necessitat que em va commoure i a la que veig indicis al·legòrics a la seva pròpia obra, amb expressions al·lusives al blau intens de les nits fortament estrellades, la mar encalmada, figures adàmiques pròpies d'un paradís terrenal sempre somiat, els colors de terra i ocres i verds d' algun lloc de la Mediterrània, figures que representen éssers embrionaris, fora de l'espai i el temps. Un moviment que sembla propi d'un viatge mental.

Dit en les seves pròpies paraules:

“M'agraden les nits fortament estrellades, la mar encalmada i el meu estat ideal estaria molt proper a la letargia.

Si hagués de descriure el paradís terrenal que sempre he somiat, el situaria a algun lloc de la Mediterrània on no faria ni fred ni calor i on les nits i els dies s'anirien escolant sense pressa, ni neguit. Jo viuria infinitament enmig d'aquest lloc encantat com un esperit aturat, un ésser embrionari per a qui no existiria ni l'espai ni el temps. Un ideal, doncs, molt allunyat dels desplaçaments físics massa intensos, però força proper al quietisme propi del viatge mental.

Jesús M. Clará i Puiggermanal

Sabadell, Setembre 2023.